

BIT DARIVANJA

Iza nas jedan je od mjeseci kada se najviše daruje– *prosinac*. Mjesec u kojem konzumerizam u ovo moderno doba dolazi najviše do izražaja. Mnogi roditelji pitaju se što pokloniti djetetu te hoće li ono biti zadovoljno poklonom, a često se zaboravlja prava bit blagdana, odnosno darivanja.

Prosinac je mjesec koji se nerijetko provede smišljajući što kome pokloniti pod bor, trčeci po dućanima i zaboravljajući što je u to doba godine uistinu bitno. U cijelo „blagdansko ludilo“ uključena su i djeca koja sa svojim željama i pismima Djedu Božićnjaku često roditelje dovode do još većeg pritiska.

Svi imaju svoje želje, tako i djeca. Svi na njih imaju pravo. Međutim, želje nisu nužno odraz ljudskih potreba. Može se željeti skupi automobil, ali zapravo je za prijevoz od jedne do druge točke dovoljno i skromnije prijevozno sredstvo. Lijepo je kada se želje ispune, ali istovremeno moguće je ugodno živjeti i ako ne bude tako.

Za život su potrebni hrana, voda, piće, krov nad glavom, ali također je potrebno **da se osoba osjeća prihvaćeno, da ima podršku drugih**, da je na sigurnom i da ima priliku **razvijati vlastite potencijale**. Za dijete je važno da su njegove primarne potrebe zadovoljene, a odgovornost odraslih je da bude tako, dok zadovoljavanje želja ovisi o mogućnostima, ali i tome koliko su one usklađene s potrebama. Na primjer dijete može željeti svaki dan jesti puno slatkiša, ali to nije u skladu s njegovom potrebom za zdravom prehranom. Također, dijete može željeti novi bicikl, ali to možda nije u skladu s financijskim mogućnostima roditelja. Odrasli, naravno, žele ugoditi djetetu, razveseliti ga te im stoga često i kupuju možda i u tom trenutku nepotrebnu stvar. ***No jesu li stvari koje se kupuju djeci doista najbolji način za razveseliti ih?*** Ponekad zasigurno jesu, ali **ako se sreća povezuje s poklonima prečesto, dijete može usvojiti krive vrijednosti**. Autori koji se bave roditeljstvom ističu kako djeca čiji roditelji su skloniji ljubavi i pažnju pokazivati kroz poklone i kupovinu novih stvari u odrasloj dobi mogu biti sklona ljubavi i prihvaćanje gledati kroz materijalno. S vremenom djeca počinju imati sve veća očekivanja od poklona, budu razočarana kada ta očekivanja nisu zadovoljena i dobiveni pokloni im brzo dosade. **Količina i vrijednost poklona ne mogu zamijeniti količinu i vrijednost zajedničkih trenutaka i iskustava s djetetom.**

Koliko se igraćaka i stvari iz svog djetinjstva sjećamo, a koliko zajedničkih lijepih trenutaka s obitelji i drugim važnim osobama? Često se ljutimo kada kod djeteta primjetimo da je usmjeren na materijalno i inzistira na kupovini novog, ali prije nego što ih osudimo, potrebno je preispitati sebe.

Koliko mi manjak pozitivnih iskustava zamjenjujemo vrijednim i novim stvarima, koliko smo mi sami usmjereni na materijalno? Znamo da djeca u velikoj mjeri uče po modelu, upijajući ponašanje odraslih. Stoga u svojim ponašanjima djeca često preslikavaju naučena ponašanja odraslih. Osim preispitivanja vlastitog odnosa prema materijalnom, jasno postavljanje granica u kupovanju omogućiti će djetetu više prostora za druge izvore zadovoljstva, realnija očekivanja od poklona i više uživanja u poklonima kada ih dobije. Kod postavljanja granica važno je prvo uvažiti djetetovu želju i osjećaje (npr. „*Vidim da jako želiš novi bicikl.*“, „*Vidim da si tužna jer nisi dobila novu lutkicu.*“). Nakon tog treba jasno i kratko postavljati granice (npr. „*Sada ne kupujemo poklone, već stvari za ručak.*“, „*Za Božić ne kupujemo skupe poklone.*“, „*Sada ne možeš dobiti bicikl.*“). Na kraju, djetetu se nudi alternativa, odnosno, nešto što može kontrolirati i birati, a pri tome je važno da to bude nešto realno i roditeljima prihvatljivo te će mogućnosti ovisiti o specifičnoj situaciji. Također, može biti korisno ako se u svakodnevnim situacijama s djetetom spontano razgovara o tome kako su ugodne zajedničke aktivnosti, što sve osim novih stvari čini ga sretnim i koliko je za sreću važna povezanost s drugima u odnosu na materijalno.

U našoj odgojno – obrazovnoj skupini tijekom prosinca često smo razgovarale s djecom o biti darivanja, te kako je lijepo prijatelja iznenaditi poklonom koji sam izradiš. Tako je dječak iz naše skupine samoinicijativno jedno jutro donio od kuće samostalno ručno izrađene čestitke za svako dijete u skupini. Djecu je jako razveselio te su svi ponijeli kućama čestitke.

Literatura:

Flander-Buljan Gordana & Karlović Ana (2004): Odgajam li dobro svoje dijete? Savjeti za roditelje.

<https://dvzc.hr/blagdani-i-darivanje/>

<http://www.os-kamesnica-otok.skole.hr/roditeljski/Blagdani%20i%20darivanje.htm>

Članak pripremile odgojiteljice odgojno – obrazovne skupine „Vrapčići“:

Kristina Poljak i Nikolina Katić.